

कशौक m. Bez. dämonischer Wesen: मा तौ दम्भुरेवासः कशौकाः (RV.: पातुधानाः) AV. 5, 2, 4.

कशौक nach Sij. adj. dem Wasser (कशस्) zuwendend; wahrscheinlich N. pr. यार्भिर्महामतिविग्रवं कशौकुं दिवौदासं शम्बरकृत्य धार्वतम् RV. 4, 112, 14.

कश्मल Un. 1, 108. 1) m. n. Bestürzung, Kleinmuth, Mücke AK. 2, 8, 2, 78. H. 801. तदा मे कश्मलो ऽभवत् MBh. 4, 562. कश्मलं चाविशद्वारे वा-
सुकिम् 1, 2060. 4, 1052. R. 1, 48, 29. कुतस्त्वा कश्मलमिदं विषमे समुपस्थितम् Bhāg. 2, 2. कश्मलं (acc.) मरुदाविशत् MBh. 3, 8721. मा कश्मलं घोरं प्राविशो बुद्धिनाशनम् 2, 1632. कश्मलमायुः Bhāg. P. 8, 20, 30. कश्मलं परमं यवौ 11, 13. कश्मलं मरुदभिरम्भितः 5, 8, 12. कश्मलेनाभिपन्ने (धनुनि) MBh. 1, 179. कश्मलाभिहत 3, 733. कश्मलोपहत 4, 564. विष्. 13, 9. सैन्यवर्तन कश्मलात् Bhāg. P. 8, 12, 35. कश्मलं यत्र पार्थस्य — मोहलं नाशयामास हेतुभिर्मोहितदर्शिभिः MBh. 1, 521. तत्रः पराणुद विभो कश्मलं मानसं मरुत् Bhāg. P. 3, 7, 7. प्रवृद्धानङ्गकश्मला adj. 14, 15. कश्मल = पाप Sünde Çabdām. im ÇKDr. — 2) adj. schmutzig H. 1435. कश्मलवेश Dhāt. 73, 11. — Vgl. d. folg. Art.

कैश्मल Bestürzung (?) विद्वेषं कश्मलं भयमभिन्नेषु नि दृष्टमि AV. 3, 21, 1. — Vgl. कश्मल.

कैश्मीर Un. 4, 32. कैश्मीर P. 6, 2, 13. Sch. m. N. pr. eines Landes LIA. 1, 40. fgg. TRIK. 2, 1, 8. gaṇa भर्गादि zu P. 4, 1, 178. संकाशादि zu 4, 2, 80. कच्छादि zu 4, 2, 133. सिन्धादि zu 4, 3, 93. pl. H. 938. Rġġa-TAR. 1, 27. — Nach BURNOUR's Vermuthung eine Zusammenziehung von कश्यपमीर LIA. I, Anh. XL. — Vgl. काश्मीर.

कश्मीरजन्मन् (क^० - ङ - ङ) n. Safran H. 644. n. nach Rġġam. zu AK. ÇKDr. — Vgl. काश्मीर.

1. कश्य (von कशा) 1) adj. die Peitsche verdienend gaṇa दण्डादि zu P. 5, 1, 66. AK. 3, 1, 44. TRIK. 3, 3, 308. H. 1236. an. 2, 347. MED. j. 6. — 2) n. Flanke des Pferdes AK. 2, 8, 2, 15. H. 1244. H. an. MED.

2. कश्य n. ein berauschendes Getränk AK. 2, 10, 40. TRIK. 3, 3, 308. H. 902. an. 2, 347. MED. j. 6. — Vgl. काश्य.

कश्यत m. N. pr. eines Mannes VP. 82, N. 2.

कश्यप 1) adj. schwarzzählig (श्यावदन्त) nach dem Schol. zu Kġġr. Çr. 10, 2, 35. Ind. St. 3, 476. — 2) m. a) Schildkröte (vgl. कच्छप) VS. 24, 37. कश्यपेवासा (कृणुतात्) AIR. Br. 2, 6. ÇAT. Br. 7, 3, 2, 5. ein best. Fisch Viçva im ÇKDr. Ebend. und Wils.: eine Antilopenart nach MED.; diese Bed. giebt aber die MED. dem Worte काश्यप. — b) ein best. Wesen göttlicher Art neben oder identisch mit Praçāpati; auch pl. Genien, welche mit dem Sonnenumlauf in Verbindung stehen: यत्ते चन्द्रं कश्यप रोचनाव्युत्सङ्कितं पुष्कलं चित्रमानु AV. 13, 3, 10 (vgl. TAITT. Ār. 1, 7). षट् पृच्छाम् कश्यपः कश्यपे त्वं हि युक्तं युयुते योग्यं च 8, 9, 7. प्रजापतेरावृता ब्रह्मणा वर्मणाहं कश्यपस्य ज्योतिषा वर्चसा च 17, 1, 27. 28. स्वयंभूः कश्यपः कालातपः कालादज्ञायत 19, 53, 10. हिरण्यवर्णाः शुचयः पावका यामु ज्ञातः कश्यपो यास्विन्द्रः (wofür AV. liest: यामु ज्ञातः सविता यास्वमि) TS. 5, 6, 1. SV. I, 4, 2, 4, 10. 4, 2, 3, 2. VS. 3, 62. कश्यपाद्विदाः मूयोः पापान्निघ्नं सर्वदा TAITT. Ār. 1, 8. Pār. Gᡤᡤ. 2, 9, 13. Ind. St. 3, 437. 439. तं गन्धर्वाः कश्यपा उन्नयन्ति तां रत्नं क्वयो ऽप्रमदम् AV. 13, 1, 23. — Ein myth. Rshi, der den Viçvakarman Bhauvana weihet AIR.

Br. 8, 21. ÇAT. Br. 13, 7, 2, 15. — c) N. pr. eines spruch- und zauberkundigen Weisen VS. 3, 62. AV. 1, 14, 4. 2, 33, 7. 4, 37, 1. 8, 3, 14. Verfasser mehrerer Lieder des RV., nach der Anuk. Nachkomme des Mariki (vgl. oben den Zusammenhang mit der Sonne) RV. 9, 114, 2. AV. 4, 29, 3. 18, 3, 15. ÇAT. Br. 14, 3, 2, 7. मरीचिः कश्यपः पुत्रः कश्यपस्य सुरासुराः । जज्ञिरे नृपशार्दूल लोकानां प्रभवस्तु सः ॥ MBh. 1, 2598. 13, 556. fg. Gemahl von 13 Töchtern des Daksha, mit denen er verschiedene Wesen erzeugt M. 9, 129. MBh. 1, 2519. R. 1, 46, 1. 3, 20, 9. 11 (nur von 8 Töchtern die Rede). VP. 119. 122. Einer der sieben Weisen (s. u. ऋषि). Vater Vivasvat's R. 1, 70, 19. 20. 2, 110, 5. 6. Vishnu's Bhāg. P. 8, 19, 30. Sein Verhältniss zur Erde MBh. 13, 7232. fgg. HARIV. 2319. 2947. fgg. Kaçmīra von ihm trocken gelegt Rġġa-TAR. 1, 23. fgg. das Meer der Wogen beraubt R. 4, 41, 29. fgg. — pl. die Nachkommen des Kaçjapa AIR. Br. 7, 27. Āçv. Çr. 12, 14. PRAVARġᡤᡤ. in Verz. d. B. H. 58, 16. auch im sg. als patron. ÇAT. Br. 14, 9, 4, 33. Kaçjapa als Gestirn (vgl. auch u. ऋषि) VP. 241. Vgl. मरीच und Ind. St. 1, 38 u. s. w. — 3) f. कश्यपा N. pr. der angeblichen Verfasserin von VS. 34, 32 Ind. St. 1, 188, N.

कश्यपनन्दन (क^० + न^०) m. ein Bein. des Garuda (Sohn des K.) HAL. im ÇKDr.

कप्, कपति und कपते reiben, schaben, kratzen: यामानं कयमाणम् sich die Krätze kratzend Kġġnd. UP. 4, 1, 8. (हेंसः) कृद्धे कपन्निवालासत्कषपाषाणनिभे नभस्तले NAISH. 2, 69. कपितं सुवर्णम् (mit dem Probierstein, s. कप) P. 7, 2, 22. Sch. निमूलकार्यं (absol.) कपति, समूलकार्यं कपति P. 3, 4, 34. BHATT. 3, 49. कपति सर्वकार्यं (absol.) वपुः शोकाञ्चरः reibt den Körper auf PRAB. 90, 3. jucken: अद्रिपरिवर्तकपाणकाण्डूः Bhāg. P. 2, 7, 13. Nach DhātUP. 17, 34 bedeutet कप्, कपति beschädigen u. s. w. (हिंसार्थ), nach 17, 77, v. l. springen, nach 32, 121, v. l. कप्, कार्ययति beschädigen. — Vgl. कप, कषण, काष.

— अप abschaben: यस्माद्वचो ऽपातन्त्यनुपस्मोदपाकषन् AV. 10, 7, 20.

— आ स. आकष.

— उद् स. उत्कषण.

— नि स. निकष.

कप (von कप्) 1) adj. reibend, schabend, abreibend in अश्वकप, करीपकप, कलंकप (?), कूलकप, सर्वकप. — 2) m. a) Reibung, s. कषपाषाण. — b) कर्षं Probierstein P. 3, 3, 119. Sch. AK. 2, 10, 32. H. 909. सुवर्णरिखेव कपे निवेशिता Mġġġ. 48, 12. Vgl. कषपाषाण, आकष, निकष.

कषण 1) adj. unreif ÇABDġġ. im ÇKDr. — 2) n. (von कप्) das Reiben Kġġr. 5, 47. Sch. zu 26.

कषण्मुख (कषत्, partic. von कप्, + मुख) m. N. pr. eines Mannes Rġġa-TAR. 6, 319. Calc. Ausg.: कषणमुख.

कषपाषाण (कष + पा^०) m. Probierstein NAISH. 2, 69.

कषा f. = कशा Peitsche Rġġm. zu AK. 2, 10, 31. ÇKDr. R. 6, 37, 41. Bhāg. P. 3, 30, 23.

कषाकु m. 1) Feuer. — 2) Sonne Uᡤᡤġ. im ÇKDr.

कषापुत्र m. ein Rakshas H. ç. 36. — Vgl. निकषात्मज.

कषाय m. n. gaṇa अर्धर्चादि zu P. 2, 4, 31. SIDDH. K. 249, a, ult. 1) adj. a) zusammenziehend, subst. der zusammenziehende Geschmack AK. 1, 1, 4, 18. TRIK. 3, 3, 307. H. 1389. Hġġ. 206. MBh. 14, 1280. 1411. Suçr. 1,